

Filozofijas valsts 12. olimpiāde

“Ētika teorijā un praksē”

1. Ētikas pamatjēdzieni un problēmas

1. S. Blekbērns *Domā. Ētika. Ļoti saistošs ievads*. Rīga: ¼ satori, 2008 (skat. arī <https://satori.lv/article/saimons-blekberns-etika-loti-saistoss-ievads>)
2. S. Blekbērns *Domā. Neatvairāms ievads filozofijā*. Rīga: ¼ satori, 2007 (Brīva griba, Ko darīt?)
3. D. B. Ingrems, Dž. E. Pārksa *Ceļvedis ētikā*. Rīga : Dienas Grāmata, 2011.
4. A. Irbe *Ētisko sistēmu vēsturiskā izpēte*. <https://www.youtube.com/watch?v=InSitm6aKOU&t=2613s>
5. M. Kūle, R. Kūlis *Filosofija*. Rīga: Zvaigzne ABC, 1998 (Būt un piederēt, Ieskats aksioloģijā, Kopības veidošanās un komunikācija u.c.)
6. S. Lasmane *Divdesmitā gadsimta ētikas pavērsieni*. Rīga : Zvaigzne ABC, 2004.
7. S. Lasmane *Ētika* <https://enciklopedija.lv/skirklis/66472-%C4%93tika>
8. S. Lasmane *Rietumeiropas ētika no Sokrata līdz postmodernismam*. Rīga: Zvaigzne ABC, 1998.
9. Z. Lejniece *Ētikas pamati : teorija, uzdevumi, vārdnīca*. Rīga : RTU izdevniecība, 2010.
10. N. Vorbertons *Filosofijas pamati*. Rīga: RaKa, 2001 (Labais un ļaunais)

2. Ētisko teoriju daudzveidība (tikumu ētika, dzīves mākslas ētika, taisnīguma teorijas, pienākuma ētika, konsekvenciālisms)

1. Aristotelis *Nikomaha ētika*. Rīga: Zvaigzne, 1985 (1. un 2. grāmata)
2. M. Aurēlijs *Pašam sev*. Rīga: Zvaigzne, 1991 (Epiktēts *Rokasgrāmata*)
3. J. Gordeins *Sofijas pasaule. Romāns par filozofijas vēsturi*. Rīga: Zvaigzne ABC
4. O. Hefe *Taisnīgums: filozofisks ievads*. Rīga: Zvaigzne ABC, 2009.
5. A. Irbe *Principiāla dzīvības aizsardzības ētika*. Rīga: Žana Lipkes memoriāls, 2023.
6. K. Jaspers *Vainas jautājums. Par Vācijas politisko atbildību*. Rīga: Zvaigzne ABC, 2023.
7. I. Kants “Par iedomātajām tiesībām melot aiz cilvēkmīlestības. *Kentaurs XXI*, Nr. 35, 2004. 13.-17. lpp.
8. J. Kiss, red. *Mūsdienu politiskā filozofija*. Rīga: Zvaigzne, 1998 (J. Berlins “Divi brīvības jēdzieni”, S. M. OKina “Taisnīgums un dzimums”. A. Makintīrs “Vai patriotisms ir tikums”)
9. S. Lasmane, red. *Rietumeiropas morāles filozofija*. Rīga: LU Akadēmiskais apgāds, 2006.
10. Dž. S. Mills *Par brīvību*. Rīga: Tapals, 2007 (2. un 4. nodaļa)
11. Platons *Valsts* Rīga: Zvaigzne, 1982 (7. grāmata)
12. Seneka *Vēstules Lucīlijam par ētiku*. Rīga: Zinātne, 1996.
13. V. Šmids *Dzīves māksla – izaicinājums tagadnei*. Rīga: Zvaigzne ABC, 1996.
14. V. Šmids *Dzīve mīlestībai un dabai*. Rīga : LU Filozofijas un socioloģijas institūts, 2011

15. I. Šuvajevs, red. *Dzīvesmāksla: Latvija, Baltija, Eiropa*. Rīga: FSI, 2008.
16. I. Šuvajevs *Filosofija kā dzīvesmāksla*. Rīga : Zvaigzne ABC, 2010.

3. Praktiskā ētika

1. E. Burguā *Bioētika visiem*. Rīga: Sarment, 2011.
2. S. Lasmane *Komunikācijas ētika*. Rīga: LU, 2012.
3. J. Laurinkari *Biznesa ētika*. Rīga : Petrovskis un Ko, 2011.
4. *Mediju ētika*. <https://www.youtube.com/watch?v=knWLDEjPSGI>
5. Pētījumu ētika <https://www.lu.lv/zinatne/atbalsts-petniecibai/petijumu-etika/>
6. *Pētniecības ētika*: https://youtu.be/KIP8qJwPAa8?si=DAm7DEzy_eFP36qz
7. A. Rubenis *Ētika XX gadsimtā. Praktiskā ētika*. Rīga: Zvaigzne ABC, 1996.
8. V. Sīle, red. *Biomedicīnas ētika: teorija un prakse*. Rīga: RSU, 2006.
9. A. Svece *Dzīvnieku un vides ētika*. <https://satori.lv/article/dzivnieku-un-vides-etika-1-lekcija> ir atrodams

Ētikas kodeksi:

1. Ārstu ētikas kodekss: <https://www.arstubiedriba.lv/assets/dokumenti/etikaskodekss.pdf>
2. Saeimas deputāta ētiskais kodekss <https://likumi.lv/ta/id/57517-saeimas-kartibas-rullis>
3. Zinātnieku ētikas kodekss: <https://www.lza.lv/par-mums/pamatdokumenti/64-zinatnieka-etikas-kodekss>
4. Žurnālistu ētikas kodekss: <http://www.latvijaszurnalisti.lv/etikas-kodekss/>